

A LÁNGLELKŰ KÖLTŐRE EMLÉKEZNEK A HÉT VÉGÉN A MÁRAMAROS MEGYEI TELEPÜLÉSEN

Továbbéltetik a Petőfi-kultuszt Koltón

A Petőfi-kultusz ápolására, a hagyományok továbbéltetésére hívják fel a figyelmet a Máramaros megyei Koltón a hét végén. A rendezvényen arra is emlékeznek, hogy a költő a ma felújítás alatt álló Teleki-kastélyban töltötte mézesheteit. Az évente megszervezett eseményről a főszervező, Téglás József pedagógus beszélt a Krónikának.

» KISS JUDIT

Petőfi-emlékünnepeket tartanak vasárnap a Máramaros megyei Koltón, ahol a költő Teleki Sándor kastélyában mézesheteit töltötte újdonsült feleségével, Szendrey Júliával. Az immár hagyományos, évente tartott megemlékezést negyven éve szervezi Téglás József koltói születésű pedagógus (portrékon), aki a szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Főgimnázium tanára. A kulturális műsort, verses összeállítást, koszorúzást felvonultató programsorozatot Koltó község önkormányzatának és a koltó-katalini református egyházközségnek a közös rendezvénye. A megemlékezésen Csendes Lajos polgármester, Apjok Norbert parlamenti képviselő, Galánthay Zsombor ügyvéd, Te-

Megkoszorúzzák a koltói Teleki-kastély kertjében Petőfiés Szendrey Júlia egész alakos szobrát

» **Az első, koltói Petőfi-ünnepet 1939-ben tartották, majd az 1950-es évektől Petőfi-bálnak nevezett népiünnepélyként élt tovább a rendezvény.**

leki Sándor leszármazottja, valamint Tarjányi József, a kiskunfélegyházi Petőfi Emlékbizottság elnöke mond beszédet. Marosán Csaba, a Kolozsvári Állami Magyar Színház művésze szavalni fog és fellép a koltói kamarakórus is.

Betiltották a kommunizmusban

Téglás József a Krónika megkezdésére elmondta, az első, doku-

mentumokkal bizonyítható koltói Petőfi-ünnepet 1939-ben tartották, majd az 1950-es évektől az 1970-es évek közepéig Petőfi-bálnak nevezett népiünnepélyként élt tovább a rendezvény. „A költő nevével fémjelzett hagyományos eseménynek mindig is az volt a célja, hogy a környékbeli magyarság találkozhasson. A község magyar szigetnek számít Máramarosban, Nagybánya környékén: a település lakossága jelenleg szinte fele-fele arányban magyar és roma. Fontosnak tartjuk a rendezvényt, amely egyrészt a közösség továbbélésére, másrészt a Petőfi-kultuszt hívja fel a figyelmet” – fogalmazott a főszervező. A rendezvény az 1970-es évek közepétől 1979-ig Koltói Ősz néven futott Varga Rozália tanárnő irányításával, 1979-től az 1985-ös betiltásig pedig a korszakra jellemzően a Petőfi-Eminecu nevet kapta. „A Ceaușescu-korszakban úgy tiltották be a megemlékezést, hogy műsor közben állították le a milícia és a Szekuritáté beépített emberei, akik a közönség soraiban ültek” – mondta el a főszervező. 1990-től egész napos rendezvényre emlékeznek évente a költőre a nagybányai bércek szomszédságában megbúvó Kóvár-vidéki településen. A rendezvényre arra is

emlékeztetnek, hogy Petőfi Sándort közeli barátság fűzte a Koltón gazdálkodó Teleki Sándorhoz, a költő a „vad gróf” meghívására több alkalommal is ellátogatott a környékre. Szendrey Júliával kötött házassága után hat hetet a koltói kastélyban töltött, itt vetette papírra lírájának több gyöngyszemét, köztük a Szeptember végén című verset.

Felújítás alatt áll a Teleki-kastély

Az impozáns Teleki-kastélyt egyébként most újítják fel kívül-belül, a rendezvény főszervezője azt mondta, reményeik szerint jövőre újra látogatható lesz az épületgyűttes és benne a Petőfi-múzeum. A gyűjtemény anyagát jelenleg a Teleki Sándorról elnevezett helyi művelődési házban lehet megtekinteni. A műemlék tulajdonosa, a Máramaros megyei község önkormányzata a 2014–2020-as Regionális Operatív Program révén nyert 6,8 millió lejes (másfél millió euró) európai uniós forrást a felújításra. Csendes Lajos polgármester korábban a Krónikának elmondta, az alagsortól a tetőzetig terjedő átfogó korszerűsítés során valamennyi helyiség rendeltetését kap, és az emeleti Petőfi-múzeumot is bővíteni szeretnék. A kastélykertben megtekinthető Petőfi Sándor és Szendrey Júlia egész alakos szobra, Pogány Gábor Benő szolnoki művész alkotása, Teleki bűsztye, a költő kőasztala az egykori

» Ahol a szeptember végén című vers született

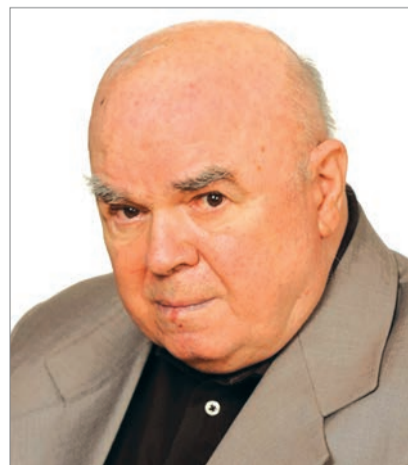
A koltói Teleki-kastély feltehetően Mária Terézia uralkodásának idején épült, 1821-ben pedig már restaurálták a barokk épületet. A Telekiek 18. századi kastélyának leghíresebb ura gróf Teleki Sándor 1848-as ezredes, emlékiró. 1846–1847-ben három alkalommal is megfordult a településen a kor híres költője, Petőfi Sándor. Ezek közül a „látogatások” közül a legemlékezetesebb az 1847. szeptember 9. – október 19. közötti időszak, amikor az ifjú író hitvesével, Szendrey Júliával, itt töltötte a mézesheteit, miközben 28 új verssel gazdagította a magyar lírát. A költemények zöme a híres somfa alatti kőasztalon íródott, ezt a fát Petőfi somfájának nevezik, s ez alatt temették el kívánsága szerint Teleki Sándort is. A kastélyról Jókai Mór így ír: „a legelső belépésnél meglepnek a nagybecsű olajfestmények, amikkel a termék falai tetőtől talpig fedve vannak. Számptalan nagy mesterek remekművei, miket Teleki Sándor széles e világon barangoltában hol szibvásáron potom árért, hol drága pénzen összeszerzett.” A gróf örökösei 1936-ig karban tartották a kastélyt, majd ezután kénytelenek voltak elhagyni a falut. A második világháború után az épületet menekültek szállásként, a megmaradt bútorokat a környékbeliek hordták szét. Az államosítást követően restaurálás címén lebontották a kastély romantikus csigalépcsőjét és néhány falát, majd szórakozóhelyet létesítettek benne. Ezzel egy időben a termelőszövetkezet raktárként és irodaként használta. Később iskolává alakították. A Teleki családhoz hű kocsis, Sebők Mihály ötlete volt, hogy a kastélyban Petőfi-múzeumot alakítsanak ki.

Elhunyt Kocsár Miklós Kossuth-díjas zeneszerző, a nemzet művésze

» KRÓNIKA

Életének 86. évében elhunyt Kocsár Miklós Kossuth-díjas zeneszerző, a nemzet művésze, a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) rendes tagja – közölte az MMA Titkársága az MTI-vel. Kocsár Miklós a 20. századi nagy magyar kórus-hagyomány örökségének egyik legmértőbb képviselője volt, műveit rendkívüli szuggesztivitással alkotta, zeneköltői munkássága kiemelkedő – hangsúlyozták a közleményben, hozzátéve, hogy művei között oratóriumokat, kórusműveket, dalokat, különböző hangszerre írt kamaradarabokat, zenekari darabokat, szimfonikus

» **Kocsár Miklós a 20. századi nagy magyar kórus-hagyomány örökségének egyik legmértőbb képviselője volt, műveit rendkívüli szuggesztivitással alkotta.**

és versenyműveket, valamint pedagógiai műveket egyaránt találni.

Kocsár Miklós 1933. december 21-én született Debrecenben. A Zeneművészeti Főiskolát 1959-ben végezte el Farkas Ferenc tanítványaként. 1963-ban a Zeneműkiadó szerkesztője, majd a Madách Színház zenei vezetője, karmestere volt. 1972-től tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában mint zeneszerzőtanár. 1974 és 1983 között a Magyar Rádió népzenei rovatának vezetője, majd 1983 és 1995 között a zenei főosztály helyettes vezetője volt. 1996-tól a Vántus István Társaság tiszteletbeli elnöke, 1992-ben az MMA egyesület egyik alapító tagja, 2001–2004-ben az elnökség tagja volt. Köztestületé alakulása

óta az MMA rendes tagja volt. Erkel Ferenc-díjjal kétszer – 1973-ban és 1982-ben – is kitüntették, az érdemes művész címet 1987-ben, a Bartók-Pásztory-díjat 1992-ben, az Ezüst Toll kitüntetését 1998-ban, a Magyar Művészetért Alapítvány díját 1999-ben kapta meg. 2004-ben elnyerte a KÓTA díját, 2005-ben a Kölcsey-emlékplakettet. 2000-ben vehette át a Kossuth-díjat zeneszerzői tevékenységéért, különös tekintettel világszerte elismert kórusműveire: a kortárs magyar zene hírnökeire. 2014-ben a Magyar Érdemrend Középkereszt a csillaggal polgári tagozat kitüntetéssel és a Nemzet Művésze díjjal ismerték el.